

УДК 351.851

О.Л. Тоцька

Доцент кафедри фінансів і кредиту економічного факультету Волинського національного університету імені Лесі Українки, кандидат економічних наук, м. Луцьк

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИЩОЮ ШКОЛОЮ

Розглянуто організаційну структуру управління вищим навчальним закладом на прикладі Волинського національного університету імені Лесі Українки. Подано характеристику основних нормативно-правових актів, використовуваних структурними підрозділами та працівниками університету в управлінні навчальною, інноваційною, науковою, виховною й економічно-господарською сферами діяльності навчального закладу.

Ключові слова: *організаційна структура управління, менеджмент у сфері вищої освіти, нормативно-правові акти у сфері управління вищою освітою, організаційна структура вищого навчального закладу*

Організаційна структура управління — це форма системи управління, яка визначає склад, взаємодію та підпорядкованість її елементів (виробничих і управлінських підрозділів) [1, с. 215]. Різноманітність суб'єктів господарювання породжує велику кількість організаційних структур. Так, організаційною структурою підприємства вважають взаємозв'язки, які існують між підрозділами підприємства та його працівниками, спосіб і форму об'єднання людей для досягнення спільних виробничих і соціальних цілей [2, с. 638]. Перефразувавши наведене визначення, можна сказати, що *організаційна структура вищого навчального закладу* (ВНЗ) — це взаємозв'язки, які існують між його підрозділами та працівниками, спосіб і форма об'єднання людей для досягнення спільних освітніх і соціальних цілей.

Якщо менеджмент є наукою про управління, то, відповідно, ефективний менеджмент вищої школи полягає у виконанні на високому рівні всіх управлінських функцій: аналізу, обліку, планування, прогнозування, контролю та регулювання — на основі певних нормативно-правових актів. У сфері освіти це Конституція України, кодекси, закони України, накази Міністерства освіти і науки, молоді та спорту (МОНМС) України, накази Вищої атестаційної комісії (ВАК) України,

постанови Кабінету Міністрів України (КМУ), внутрішні документи навчальних закладів та інші документи.

Питанням інформаційного забезпечення сфери освіти присвятили низку робіт такі вітчизняні науковці, як В. Виноградня, І. Савченко [3, 4] та ін. Зокрема, вони визначили напрями розвитку системи інформаційного забезпечення управління ВНЗ [3] і дослідили особливості інформаційно-аналітичного забезпечення розвитку професійно-технічної освіти [4].

Однак у згаданих публікаціях увагу здебільшого було зосереджено на впровадженні інформаційно-комп'ютерних технологій в освітній процес та їх використанні в управлінні різноманітними навчальними закладами і не проводився поглиблений огляд законодавчих актів у сфері освіти.

Метою цієї статті є аналіз нормативно-правового забезпечення системи управління вищою школою, для чого потрібно розв'язати такі завдання:

— розглянути організаційну структуру управління вищим навчальним закладом на прикладі Волинського національного університету імені Лесі Українки (далі — ВНУ ім. Лесі Українки);

— охарактеризувати основні нормативно-правові акти, використувані в управлінській діяльності структурними підрозділами та працівниками цього ВНЗ.

Організаційна структура управління кожним окремо взятим навчальним закладом унікальна, але обов'язково містить підрозділи і працівників, котрі здійснюють управління навчальною, інноваційною, науковою, виховною та економічно-господарською сферами. Відобразимо верхні рівні організаційної структури управління закладом вищої освіти на прикладі ВНУ імені Лесі Українки (див. рис. 1, с. 60), тобто наведемо тільки ті посади та відділи, які здійснюють загальне керівництво навчальною установою. Далі перейдемо до детальної характеристики їх нормативно-правового забезпечення (переважна більшість документів доступна у [5—8]). Якщо кілька підрозділів використовують у своїй діяльності той самий документ, задля уникнення повторів зазначатимемо його тільки раз.

Робота навчального відділу університету спирається на такі основні нормативно-правові акти:

1) Закон України “Про вищу освіту” від 17 січня 2002 р. № 2984-III, що регулює суспільні відносини у галузі навчання, виховання, професійної підготовки громадян України, встановлює правові, організаційні, фінансові та інші засади функціонування системи вищої освіти, створює умови для самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства й держави у кваліфікованих фахівцях;

2) Закон України “Про освіту” від 23 травня 1991 р. № 1060-XII, який регулює суспільні відносини у галузі навчання, виховання, професійної, наукової, загальнокультурної підготовки громадян України;

3) Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, затверджене наказом Міністерства освіти України від 2 червня 1993 р. № 161, що забезпечує організацію та здійснення навчального процесу у ВНЗ України;

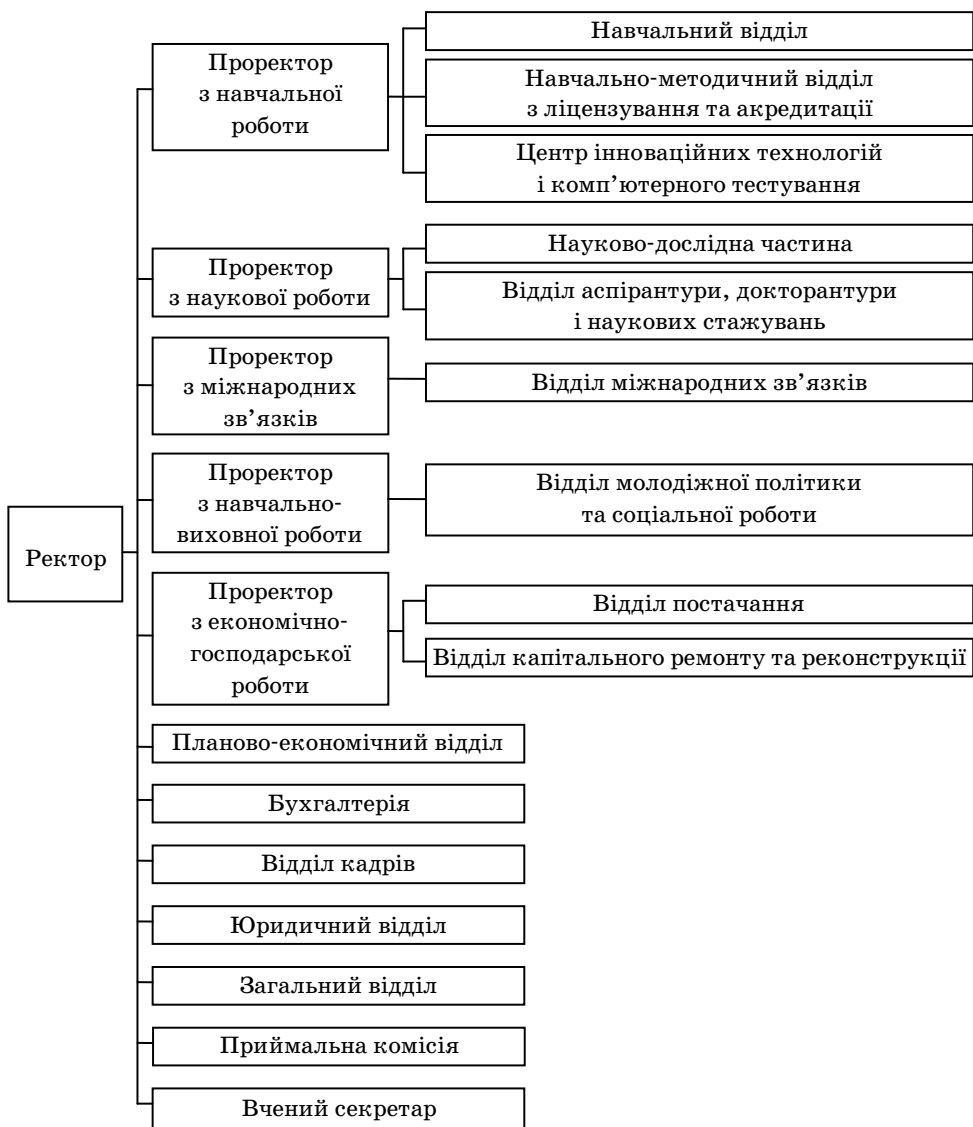

Рис. 1. Організаційна структура управління вищим навчальним закладом (на прикладі ВНУ ім. Лесі Українки)

4) Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту), затверджене постановою КМУ від 20 січня 1998 р. № 65, яке містить характеристику таких освітньо-кваліфікаційних рівнів (ОКР), як кваліфікований робітник, молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст та магістр.

В основу інформаційного забезпечення *навчально-методичного відділу з ліцензування та акредитації* покладено:

1) Порядок ліцензування діяльності з надання освітніх послуг, затверджений постановою КМУ від 8 серпня 2007 р. № 1019, яким встановлено загальні вимоги до ліцензування діяльності з надання освітніх послуг та визначено процедуру самооцінки спроможності суб'єктів освітньої діяльності щодо надання освітніх послуг, проведення ліцен-

зійної експертизи, прийняття рішень та їх оформлення, видачі й переоформлення ліцензій, видачі їх дублікатів, а також ухвалення рішень про обмеження діяльності суб'єктів у сфері освіти;

2) Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затверджене постановою КМУ від 9 серпня 2001 р. № 978, що регулює акредитацію ВНЗ і вищих професійних училищ незалежно від форми власності та підпорядкування, які здійснюють підготовку (перепідготовку) фахівців за певними спеціальностями певних ОКР на підставі ліцензії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України;

3) Перелік спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і магістра, затверджений постановою КМУ від 27 серпня 2010 р. № 787, котрий містить шифри й найменування галузей знань, найменування та коди спеціальностей.

До нормативно-правової бази, яка регламентує роботу *центру інноваційних технологій і комп'ютерного тестування*, належать:

1) Закон України “Про інноваційну діяльність” від 4 липня 2002 р. № 40-IV, що визначає правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні, встановлює форми стимулювання державою інноваційних процесів і спрямований на підтримку розвитку економіки України інноваційним шляхом;

2) Положення про проведення державної атестації вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації у частині наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності та Методика рейтингового оцінювання наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації Міністерством освіти і науки (МОН) України, затверджені наказом МОН України від 30 березня 2010 р. № 277, якими визначено систему показників наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності ВНЗ, процедуру їх формування, методiku встановлення загальної інтегральної оцінки (рейтингу) та систему контролю;

3) Положення про ранжування факультетів (інститутів) ВНУ ім. Лесі Українки (внутрішній документ);

4) Положення про ранжування кафедр ВНУ ім. Лесі Українки (внутрішній документ);

5) Положення про організацію і проведення підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування (внутрішній документ).

Науково-дослідна частина використовує такі основні нормативно-правові акти:

1) Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність” від 13 грудня 1991 р. № 1977-XII, що визначає правові, організаційні та фінансові засади функціонування і розвитку науково-технічної сфери, створює умови для наукової й науково-технічної діяльності, забезпечення потреб суспільства та держави у технологічному розвитку;

2) Положення про організацію наукової, науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах III та IV рівнів акредитації, затверджене наказом МОН України від 1 червня 2006 р. № 422, яке регламентує наукову й науково-технічну діяльність ВНЗ III—IV рівнів акредитації, підпорядкованих МОНМС України.

В основу інформаційного забезпечення *відділу аспірантури, докторантури і наукових стажувань* покладено:

1) Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів, затверджене постановою КМУ від 1 березня 1999 р. № 309, яке регламентує діяльність у галузі підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів та є обов'язковим для всіх ВНЗ і наукових установ України незалежно від їх підпорядкованості та форми власності;

2) Перелік спеціальностей, за якими проводяться захист дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань, затверджений наказом ВАК України від 23 червня 2005 р. № 377, що містить назви відповідних галузей науки, груп спеціальностей, окремих спеціальностей та їхні шифри;

3) Положення про стажування викладачів вищих навчальних закладів на підприємствах, в організаціях, наукових установах та навчальних закладах, затверджене наказом Міністерства освіти України від 11 травня 1993 р. № 132, яке регламентує питання стажування викладачів ВНЗ;

4) Положення про стажування аспірантів, докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників віком до 35 років у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах в Україні та за кордоном, затверджене постановою КМУ від 23 вересня 2009 р. № 1015, що визначає механізм організації та проходження стажування у провідних українських і закордонних ВНЗ та наукових установах аспірантів, докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників віком до 35 років, які проводять фундаментальні та/або прикладні наукові дослідження;

5) постанову КМУ "Про затвердження умов, тривалості, порядку надання та оплати творчих відпусток" від 19 січня 1998 р. № 45, котра регламентує надання творчих відпусток працівникам підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності за основним місцем їхньої роботи для закінчення дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата або доктора наук, для написання підручника, монографії, довідника тощо.

До нормативно-правової бази, на яку спирається робота *відділу міжнародних зв'язків*, входять:

1) Закон України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства" від 4 лютого 1994 р. № 3929-ХІІ, що визначає правовий статус, закріплює основні права, свободи й обов'язки іноземців та осіб без громадянства, які проживають або тимчасово перебувають в Україні, і встановлює порядок вирішення питань, пов'язаних з їхнім в'їздом в Україну або виїздом з України;

2) постанова КМУ "Про навчання іноземних громадян в Україні" від 26 лютого 1993 р. № 136, яка має на меті сприяти здійсненню міжнародних програм у галузі освіти, розвитку навчання на компенсаційній основі;

3) Положення про прийом іноземців та осіб без громадянства на навчання до вищих навчальних закладів, затверджене постановою КМУ від 5 серпня 1998 р. № 1238, що регулює надання посередницьких послуг з набору іноземців та осіб без громадянства на навчання до ВНЗ;

4) Порядок набору іноземців на навчання в Україні та Порядок видачі іноземцям запрошень на навчання в Україні, затверджені наказом МОН України від 12 серпня 2003 р. № 544.

Відділ молодіжної політики та соціальної роботи використовує у своїй діяльності такі основні нормативно-правові акти:

1) Закон України “Про музеї та музейну справу” від 29 червня 1995 р. № 249/95-ВР, що регулює суспільні відносини у сфері музейної справи, визначає правові, економічні, соціальні засади створення й діяльності музеїв у нашій країні та особливості наукового формування, вивчення, обліку, зберігання, охорони й використання Музейного фонду України, його правовий статус;

2) Примірне положення про студентський гуртожиток вищого навчального закладу, затверджене наказом МОН України від 13 листопада 2007 р. № 1004, яке регламентує функціонування студентських містечок і гуртожитків ВНЗ, встановлює порядок надання житлової площі в гуртожитках, умови проживання, правила внутрішнього розпорядку;

3) Положення про студентське самоврядування у вищих навчальних закладах, затверджене наказом МОН України від 3 квітня 2001 р. № 166, що регулює самостійну громадську діяльність студентів із реалізації функцій управління ВНЗ, котра визначається ректоратом (адміністрацією), деканатами (відділеннями) і здійснюється студентами відповідно до мети і завдань, які стоять перед студентськими колективами.

В основу інформаційного забезпечення *відділу постачання* покладено:

1) Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV, що відповідно до Конституції України встановлює правові засади господарської діяльності (господарювання), яка базується на різноманітності суб’єктів господарювання різних форм власності;

2) Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV, що регулює особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини), які ґрунтуються на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників;

3) Закон України “Про здійснення державних закупівель” від 1 червня 2010 р. № 2289-VI, що встановлює правові й економічні засади проведення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти.

До нормативно-правової бази, яка регламентує роботу *відділу капітального ремонту та реконструкції*, входять:

1) Державні будівельні норми України;

2) Перелік видів виплат, що здійснюються за рахунок коштів роботодавців, на які не нараховується єдиний внесок на загальнообов’язкове державне соціальне страхування, затверджений постановою КМУ від 22 грудня 2010 р. № 1170, що містить переліки виплат, які здійснюються у грошовій формі та які надаються в натуральній або грошовій формі;

3) листи і накази Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України;

4) збірник офіційних документів та роз’яснень “Ціноутворення у будівництві”.

Планово-економічний відділ використовує такі основні нормативно-правові акти:

1) Інструкцію про оплату праці та розміри ставок заробітної плати професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів, затверджену наказом Міністерства освіти України від 2 квітня 1993 р. № 90, що регламентує державні гарантії мінімальних рівнів оплати праці професорсько-викладацького складу, який перебуває у трудових відносинах з ВНЗ усіх форм власності, при додержанні встановленої законодавством про працю тривалості робочого часу та виконанні працівником посадових обов'язків (норм праці);

2) наказ МОН України “Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів” від 7 серпня 2002 р. № 450;

3) Інструкцію про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затверджену наказом Міністерства освіти України від 15 квітня 1993 р. № 102, яка містить назви посад і тарифні розряди працівників освіти;

4) постанову КМУ “Про затвердження нормативів чисельності студентів (курсантів), аспірантів (ад'юнктів), докторантів, здобувачів наукового ступеня кандидата наук, слухачів, інтернів, клінічних ординаторів на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах III і IV рівня акредитації та вищих навчальних закладах післядипломної освіти державної форми власності” від 17 серпня 2002 р. № 1134, що містить шифри напряму підготовки, перелік напрямів підготовки (спеціальностей), значення нормативів;

5) постанову КМУ “Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери” від 30 серпня 2002 р. № 1298, яка містить Єдину тарифну сітку, схеми тарифних розрядів посад, ставки погодинної оплати праці.

Діяльність *бухгалтерії* спирається на:

1) Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI, який регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів;

2) Закон України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування” від 8 липня 2010 р. № 2464-VI, який визначає правові й організаційні засади забезпечення збору та обліку єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, умови й порядок його нарахування та сплати, повноваження органу, що здійснює його збір та ведення обліку;

3) Порядок обчислення середньої заробітної плати, затверджений постановою КМУ від 8 лютого 1995 р. № 100, який застосовують у випадках надання працівникам щорічної відпустки, творчої відпустки, службових відряджень тощо.

Роботу *відділу кадрів* регламентують:

1) Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР — Основний Закон України;

2) Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VII, що визначає правові засади і гарантії реалізації громадянами України

права розпоряджатися своїми здібностями до продуктивної та творчої праці;

3) Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів III і IV рівнів акредитації, затверджене наказом МОН України від 24 грудня 2002 р. № 744, яке визначає порядок обрання за конкурсом осіб на вакантні посади науково-педагогічних працівників ВНЗ III і IV рівнів акредитації, а саме: завідувачів кафедр, професорів, доцентів, старших викладачів, викладачів, асистентів.

Юридичний відділ використовує у своїй діяльності такі основні нормативно-правові акти:

1) Закон України “Про відпустки” від 15 листопада 1996 р. № 504/96-ВР, що встановлює державні гарантії реалізації права на відпустки, визначає умови, тривалість і порядок надання їх працівникам для відновлення працездатності, зміцнення здоров’я, а також для виховання дітей, задоволення власних життєво важливих потреб та інтересів, усебічного розвитку особистості;

2) Положення про академічні відпустки та повторне навчання в вищих закладах освіти, затверджене наказом Міністерства освіти України і Міністерства охорони здоров’я України від 6 червня 1996 р. № 191/153, яке встановлює порядок надання студентам ВНЗ академічних відпусток, а також регламентує порядок проходження студентами повторного курсу навчання;

3) Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти, затверджене наказом Міністерства освіти України від 15 липня 1996 р. № 245, що регулює питання переведення студентів, які навчаються за ОКР молодшого спеціаліста та бакалавра, а також питання відрахування та поновлення студентів, котрі навчаються за ОКР молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста та магістра у ВНЗ незалежно від підпорядкування та форм власності.

В основу нормативного забезпечення *загального відділу* покладено:

1) Закон України “Про звернення громадян” від 2 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР, який регулює питання практичної реалізації українськими громадянами наданого їм Конституцією України права вносити на розгляд органів державної влади, об’єднань громадян відповідно до їхнього статуту пропозиції щодо поліпшення їхньої діяльності, викривати недоліки в роботі, оскаржувати дії посадових осіб, державних і громадських органів;

2) Інструкцію з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об’єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації, затверджену постановою КМУ від 14 квітня 1997 р. № 348;

3) Указ Президента України “Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування” від 7 лютого 2008 р. № 109/2008, що забезпечує реалізацію й гарантування закріплених Конституцією України права на звернення до органів державної влади та місцевого самоврядування і права громадян на участь в управлінні державними справами, а також покликаний спри-

яти підвищенню ефективності роботи органів державної влади та місцевого самоврядування зі зверненнями громадян з урахуванням необхідності об'єктивного, всебічного і вчасного розгляду звернень громадян.

До нормативно-правової бази, яка регламентує роботу *приймальної комісії*, належать:

1) Умови прийому до вищих навчальних закладів України, затверджені наказом МОН України від 19 жовтня 2010 р. № 961;

2) Правила прийому до ВНЗ (кожен університет розробляє їх окремо на основі Умов прийому до вищих навчальних закладів України).

Вчений секретар керується такими основними нормативно-правовими актами:

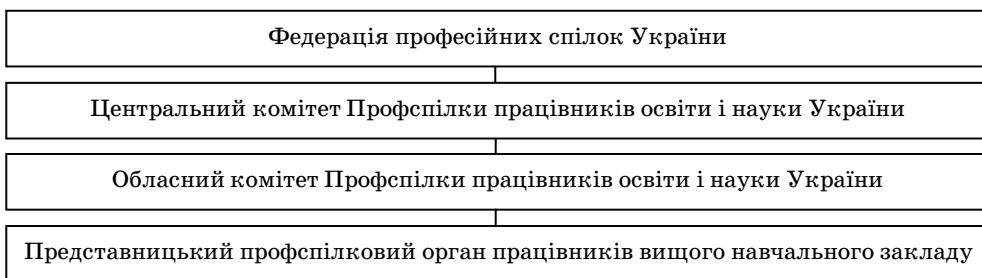
1) Законом України “Про державні нагороди України” від 16 березня 2000 р. № 1549-III, який встановлює державні нагороди для відзначення громадян за особисті заслуги перед Україною;

2) Порядком присвоєння вченого звання професора і доцента, затвердженим постановою КМУ від 27 грудня 2008 р. № 1149, що регламентує присвоєння вчених звань професора і доцента;

3) постановою КМУ “Про внесення змін до Порядку присвоєння вченого звання професора і доцента” від 23 червня 2010 р. № 507;

4) Положенням про відомчі заохочувальні відзнаки Міністерства освіти і науки України, затвердженим наказом МОН України від 13 липня 2007 р. № 605, що регулює нагородження такими відзнаками, як почесна грамота МОНМС України, нагрудні знаки “Відмінник освіти України”, “Василь Сухомлинський”, “Софія Русова”, “О.А. Захаренко”, “І.Г. Ткаченко”, “А.С. Макаренко”, “Петро Могила”, “За наукові досягнення”.

Слід зауважити, що представництво і захист різноманітних прав та інтересів трудового колективу вищого навчального закладу здійснює представницький профспілковий орган. Схему його підпорядкування зображено на рис. 2.

Рис. 2. Структура підпорядкування представницького профспілкового органу працівників ВНЗ

В основу інформаційного забезпечення *представницького профспілкового органу працівників ВНЗ* покладено:

1) Закон України “Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності” від 15 вересня 1999 р. № 1045-XIV, що визначає особливості правового регулювання, засади створення, права та гарантії діяльності професійних спілок;

2) Закон України “Про об’єднання громадян” від 16 червня 1992 р. № 2460-ХІІ, який забезпечує реалізацію права громадян на свободу об’єднання;

3) Генеральну угоду про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2010—2012 роки від 9 листопада 2010 р., що координує діяльність, пов’язану з колективно-договірним регулюванням соціально-економічних і трудових відносин та вдосконаленням соціального діалогу;

4) Галузеву угоду між Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України та Центральним комітетом Профспілки працівників освіти і науки України на 2011—2015 роки;

5) Статут Профспілки працівників освіти і науки України від 11 січня 2000 р., що регулює здійснення представництва та захисту трудових, соціально-економічних прав та інтересів членів цієї профспілки;

6) колективний договір (внутрішній документ).

Як бачимо, нормативно-правове забезпечення системи управління вищою школою можна розділити на три основні групи:

1) загальнодержавні акти (Конституція України, кодекси, закони України, укази Президента України);

2) документи у галузі освіти й науки (накази Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Вищої атестаційної комісії України, постанови Кабінету Міністрів України);

3) внутрішні документи (положення, умови прийому, колективний договір тощо).

Оскільки ці нормативні акти регулюють навчальну, інноваційну, наукову, виховну та економічно-господарську сфери освітньої діяльності, то знання і дотримання їх є обов’язковим для підрозділів та працівників, які здійснюють управління вищим навчальним закладом. З огляду на те, що до таких документів періодично вносяться зміни, а деякі з них втрачають чинність, то моніторинг такої інформації є обов’язковим елементом управлінської діяльності у вищій школі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Грудзевич І.Т.* Короткий фінансово-економічний словник / І.Т. Грудзевич, Ю.І. Грудзевич. — Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2009. — 324 с.

2. Економічна енциклопедія : у 3 т. / [редкол. : С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін.]. — К. : Вид. центр “Академія”, 2001. — Т. 2. — 848 с.

3. *Виноградня В.* Напрями розвитку системи інформаційного забезпечення управління ВНЗ / В. Виноградня // Рідна школа. — 2010. — № 12. — С. 36—40.

4. *Савченко І.* Інформаційно-аналітичне забезпечення розвитку ПТО / І. Савченко // Професійно-технічна освіта. — 2008. — № 4. — С. 23—26.

5. Сайт “Законодавство України” [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

6. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : www.mon.gov.ua.

7. Офіційний сайт Центрального комітету Профспілки працівників освіти і науки України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://pon.org.ua>.

8. Офіційний сайт Київської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://profspilka.kiev.ua>.

Надійшла до редакції 26.07.2011

Тоцька О.Л. Нормативно-правовое обеспечение системы управления высшей школой

Рассматривается организационная структура управления высшим учебным заведением на примере Волынского национального университета имени Леси Украинки. Охарактеризованы основные нормативно-правовые акты, используемые структурными подразделениями и сотрудниками университета в управлении учебной, инновационной, научной, воспитательной и экономико-хозяйственной сферами деятельности вуза.

Ключевые слова: организационная структура управления, менеджмент в сфере высшего образования, нормативно-правовые акты в сфере управления высшим образованием, организационная структура высшего учебного заведения

Tocka O.L. Normatively and legal providing of the control system by higher school

The organizational structure of management higher educational establishment is represented on the example of Lesya Ukrainka Volyn national university. Description of basic normatively and legal acts which utilize in the management of educational, innovative, scientific, educate and economic spheres of activity structural subdivisions and workers of university is given.

Keywords: organizational structure of management, management in higher education, legal acts in the sphere of higher education management, organizational structure of higher educational institution